

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2024 m. d. Nr. 21RE1- (AG1-196/10-2024)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės, Beatos Labutytės (pranešėja) ir Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo S. V. skundą Kauno miesto savivaldybės administracijai dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas skundu (toliau – skundas) Komisijos prašo: „panaikinti sprendimą 2024-06-18 Nr. A1-230 Kauno m. savivaldybės administracija“.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad „2023-01-05 kreipėsi dėl buto, buvo įrašytas ir dabar išmestas“. Paaaiškino, kad „neturi jokio turto. Kad reikia deklaruoti turtą ir pajamas niekas nesakė“ (b. l. 1-3).

Atsakovė Kauno miesto savivaldybės administracija prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime paaaiškina, kad pareiškėjas Kauno miesto savivaldybės administracijai (toliau – KMSA) 2023-02-01 pateikė prašymą įrašyti į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąrašą (toliau – Sąrašas). Pareiškėjas buvo įrašytas į Sąrašą.

Pažymi, kad Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo (toliau – Paramos būstui įstatymas) 22 str. 1 p. nustato, kad asmenys ir šeimos, įrašyti į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą, privalo šiame įstatyme numatytais atvejais deklaruoti turimą turtą (įskaitant gautas pajamas) Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka. Paramos būstui įstatymo 16 str. 4 d. 9 p. imperatyviai nustato, kad asmenys ir šeimos iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąrašų išbraukiami, kai asmuo ar šeima, pasibaigus kalendoriniams metams, iki kitų metų gegužės 1 dienos arba dėl svarbių priežasčių <..> iki kitų metų birželio 1 dienos nepateikė turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijos Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka. Nurodė, kad KMSA darbuotojams, tikrinant Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) pateiktus duomenis apie asmens (šeimos) turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijas, buvo nustatyta, kad pareiškėjas nepateikė gyventojų (šeimos) turto deklaracijos, kurios forma FR0001. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas nepateikė turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijos (forma FR0001), vadovaujantis imperatyviomis Paramos būstui įstatymo 16 str. 4 d. 9 p. nuostatomis KMSA direktorius 2024-06-18 priėmė įsakymą Nr. A1-230 „Dėl asmenų ir šeimų išbraukimo iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo“ (toliau – Skundžiamas sprendimas), kuriuo nusprendė išbraukti S. V. (eil. Nr. *duomenys neskelbtini*) iš Sąrašo, patvirtinto KMSA direktoriaus 2023-12-21 įsakymu Nr. A1-743 „Dėl Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą sąrašo patvirtinimo“.

Pažymi, kad atsakovė KMSA, priimdama Skundžiamą sprendimą, vadovavosi Paramos būstui įstatymu ir jame įtvirtintais principais. Atsakovės vertinimu, Paramos būstui įstatymo 16 str. 4 d. 9 p. nustatytas gyventojų turto deklaravimo įstatymo numatytas deklaracijos pateikimo terminas (iki kitų metų gegužės 1 dienos, o dėl svarbių priežasčių - birželio 1 dienos) yra naikinamasis, ir jam pasibaigus,

asmuo praranda teisę būti įrašytas į Sąrašą socialiniam būstui, o esantys įrašyti į Sąrašą turi būti iš jo išbraukti. Kadangi pareiškėjas nustatytu terminu nedeklaravo savo turto (įskaitant gautų pajamų), todėl pasibaigus nurodytam terminui jis prarado teisę būti įtrauktas į Sąrašą socialinio būsto nuomai. Nurodė, kad pareiškėjui buvo pritaikytas lygiateisiškumo principas, neišskiriant ir neprivilegijuojant pareiškėjo kitų dėl šios priežasties iš eilės socialiniam būstui gauti išbrauktų asmenų atžvilgiu. Atsakovės nuomone, panaikinus Skundžiamą sprendimą, pareiškėjui nepagrįstai būtų suteikta privilegijuota padėtis kitų asmenų atžvilgiu.

Atkreipia dėmesį, kad Metinės gyventojų (šeimos) turto deklaracijos pateikimas savivaldybės administracijai nėra formalus veiksmas, bet susijęs su joje esančios informacijos įvertinimu, siekiant patikrinti, ar asmuo (šeima) dar tebeturi teisę į paramą būsto nuomai. Taigi, KMSA turėjo įvertinti pajamų ir turto deklaraciją, kurios pareiškėjas iki atsakovei priimant ginčijamą Sprendimą nepateikė.

Atsakovės vertinimu, KMSA, vadovaudamasi Paramos būstui įstatymo nuostatomis, pagrįstai pareiškėją išbraukė iš Sąrašo, todėl naikinti Skundžiamo sprendimo nėra pagrindo. Ginčijamas įsakymas atitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 str. įtvirtintus individualaus administracinio sprendimo turiniui keliamus bendruosius reikalavimus. Paaikšino, kad Skundžiamo sprendimo motyvai buvo nurodyti pareiškėjui siųstame KMSA 2024-06-26 rašte Nr. 62-5-2394. Šio dokumento turinys suteikė pareiškėjui pakankamai informacijos apie tai, kokiais nustatytais faktais grindžiamas Skundžiamas sprendimas, kokią įtaką jis turi pareiškėjo teisėms ir pareigoms, kokia šio įsakymo apskundimo tvarka, todėl laikytina, kad nagrinėjamu atveju ginčijamas sprendimas atitinka individualiam administraciniam sprendimui keliamus reikalavimus. Pažymėjo, kad Skundžiamas sprendimas neprieštaruja teisės aktų reikalavimams, todėl jo naikinti pareiškėjo skunde nurodytais motyvais nėra pagrindo (b. l. 16-20).

Skundas atmestinas.

Byloje ginčas kilo dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2024-06-18 įsakymo Nr. A1-230 dalies, kuria pareiškėjas S. V. išbrauktas iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo (eil. Nr. *duomenys neskelbtini*), teisėtumo.

Byloje esančio 2024-07-22 SPIS duomenų bazės išrašo duomenimis nustatyta, kad asmens S. V. prašymas įtraukti į asmenų turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti sąrašą pateiktas 2023-02-01 Nr. E-23-14. Būsena: Nutrauktas. Sprendimo data 2023-02-23. Išbraukimo data 2024-06-18. Išbraukimo priežastis: pasibaigus kalendoriniams metams nepateikė Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijos (b. l. 22-24).

VMI duomenų bazės 2024-06-06 išraše – deklaracijų sąrašas – pagal paiešką (*duomenys neskelbtini*) S. V., laikotarpis nuo 2023-01-01 iki 2023-12-31, nurodyta, kad duomenų nėra (b. l. 21).

KMSA Socialinės paramos skyriaus 2023-10-11 raštu Nr. 62-5-3104 „Dėl prašymo“ pareiškėjas informuotas, kad yra įtrauktas į Sąrašą 308. Taip pat priminta, kad pateikiant prašymą pareiškėjas buvo informuotas, kad asmenys ir šeimos, įrašyti į Sąrašą, kasmet privalo Gyventojų turto deklaravimo įstatyme numatyta tvarka deklaruoti turtą (įskaitant gautas pajamas). Pakartotinai informuojama, kad pagal Įstatymo 16 str. 4 d. 9 p. asmenys ir šeimos, pasibaigus kalendoriniams metams, iki kitų metų gegužės 1 d. arba dėl svarbių priežasčių iki kitų metų birželio 1 d., nepateikę Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijos, iš Sąrašo išbraukiami (b. l. 26, 27).

KMSA direktoriaus 2024-06-18 įsakymu Nr. A1-230, vadovaujantis Paramos būstui įsigyti įstatymo 16 str. 4 d. 9 p. ir 5 d., pareiškėjas išbrauktas iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo (eil. Nr. *duomenys neskelbtini*) (b. l. 5).

KMSA Socialinės paramos skyriaus 2024-06-26 raštu Nr. 62-5-2394 pareiškėjas informuotas, kad, vadovaujantis Paramos būstui įsigyti įstatymo 16 str. 4 d. 9 p., Skundžiamu sprendimu pareiškėjas išbrauktas iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo, nes pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenų bazės deklaracijų sąrašo duomenis pareiškėjas iki Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme nurodytos datos Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka nedeklaravo turimo turto (įskaitant pajamas) (b. l. 4).

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (toliau – VSI), Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymas (redakcija, galiojusi 2024-01-02 – 2024-07-01), ir Kauno miesto savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas), patvirtintas Kauno miesto savivaldybės tarybos 2017-04-25 sprendimu Nr. T-218 (redakcija, galiojusi 2023-05-25 - 2024-07-09, Kauno miesto savivaldybės tarybos 2020-07-21 sprendimo Nr. T-347 redakcija).

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimo asmenims ir šeimoms principus, finansavimo šaltinius, formas, paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti gaunančių asmenų teises ir pareigas, taip pat socialinio būsto ir savivaldybės būsto nuomos bei savivaldybės būsto pardavimo sąlygas ir tvarką nustato Paramos būstui įstatymas (1 str.).

Paramos būstui įstatymo 7 str. 1 d. nustatyta, kad asmenys ir šeimos, atitinkantys šio įstatymo 8, 9 ar 10 str. nustatytus reikalavimus, norėdami gauti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, kreipiasi į savivaldybės administraciją pagal Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka asmens (šeimos atveju – vieno iš šeimos narių pasirinktinai) deklaruotą gyvenamąją vietą, o jeigu asmuo deklaruotos gyvenamosios vietos neturi, – į savivaldybės, kurioje yra įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, administraciją, pateikdami socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos prašymą suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti.

Teisė į socialinio būsto nuomą reglamentuota Paramos būstui įstatymo 9 str. 1 d., kurioje nurodoma, kad teisė į socialinio būsto nuomą turi asmenys ir šeimos, kurie atitinka visus šioje dalyje nurodytus reikalavimus: 1) Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaravo turtą ir gautas pajamas; deklaruoto turto vertė ir pajamos, kurios, vadovaujantis Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsniu, įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, neviršija šio įstatymo 11 str. 3 d. nustatytų pajamų ir turto dydžių; 2) neturi Lietuvos Respublikos teritorijoje nuosavybės teise būsto arba nuosavybės teise turimas būstas, Nekilnojamojo turto kadastro duomenimis, yra fiziškai nusidėvėjęs daugiau kaip 60 proc., arba nuosavybės teise turimo būsto naudingasis plotas (visų Lietuvos Respublikoje nuosavybės teise turimų būstų naudingųjų plotų suma), tenkantis (tenkanti) vienam asmeniui ar šeimos nariui, yra mažesnis (mažesnė) kaip 10 arba 14 kv. metrų, jeigu šeimoje yra neįgalusis arba asmuo, sergantis sunkia lėtinės ligos, įrašytos į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą, forma.

Asmenys ir šeimos, atitinkantys Paramos būstui įstatymo 9 str. 1 d. nustatytus reikalavimus, taip pat asmenys ir šeimos, pagal šio įstatymo 9 str. 2 d. turintys teisę į socialinio būsto nuomos sąlygų pagerinimą, Paramos būstui įstatymo 7 str. nustatyta tvarka savivaldybės administracijai pateikę prašymą, įrašomi į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą pagal prašymo užregistravimo savivaldybės administracijoje datą ir laiką (Paramos būstui įstatymo 16 str. 1 d.). Asmenys ir šeimos iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo išbraukiami, kai asmuo ar šeima pasibaigus kalendoriniams metams, iki kitų metų gegužės 1 dienos, arba dėl svarbių priežasčių <....> iki kitų metų birželio 1 dienos nepateikė turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijos Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka; (Paramos būstui įstatymo 16 str. 4 d. 9 p.). Vadovaudamasi Paramos būstui įstatymo 16 str. 5 d., Savivaldybės administracija ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugsėjo 1 dienos priima sprendimą išbraukti asmenį ar šeimą iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo. Apie sprendimą išbraukti asmenį ar šeimą, išskyrus šio straipsnio 4 d. 3 p. numatytą atvejį, savivaldybės administracija per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos raštu informuoja asmenį ar šeimą pagal paskutinę žinomą jų gyvenamąją vietą.

Asmenų ir šeimų, įrašytų į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą, ir (ar) asmenų ir šeimų, gaunančių paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, pareigos reglamentuotos Paramos būstui įstatymo 22 str.. Minėto straipsnio 1 p. nustatyta, kad asmenys ir šeimos, įrašyti į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą, <....> privalo: šiame įstatyme numatytais atvejais deklaruoti turimą turtą (įskaitant gautas pajamas) Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka.

VSI 15 str. 2 d. 23 p. nurodyta, kad sprendimų dėl savivaldybės būsto ir socialinio būsto fondo sudarymo (statybos, pirkimo ir kitų) tvarkos, būsto suteikimo tvarkos ir nuomos mokesčio dydžio priėmimas, kitų sprendimų, numatytų Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme, priėmimas yra viena iš išimtinių savivaldybės tarybos kompetencijų.

Paramos būstui įstatymo 4 str. nustatytos už paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti atsakingos institucijos – šio straipsnio 4 dalyje įtvirtinta, kad Savivaldybės taryba atlieka šiame įstatyme nustatytas funkcijas. Savivaldybės administracija, be kita ko, nustato, ar asmenys ir šeimos turi teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti (Paramos būstui įstatymo 4 str. 5 d. 1 p.); ne vėliau kaip likus mėnesiui iki einamųjų metų gegužės 1 dienos raštu informuoja paramą būstui išsinuomoti ir išperkamąją būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją gaunančius asmenis ir šeimas apie prievolę Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaruoti turtą (įskaitant gautas pajamas) (Paramos būstui įstatymo 4 str. 5 d. 2 p.); siekdama nustatyti asmens ar šeimos teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka kreipiasi į Valstybinę mokesčių inspekciją prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos dėl informacijos apie asmens (jo šeimos), kuris kreipiasi dėl paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti, asmens (jo šeimos), įrašyto (įrašytos) į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą, asmens ar šeimos, kurie naudojami parama būstui išsinuomoti, taip pat asmens ar šeimos, gaunančių išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, pateiktas turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijas (Paramos būstui įstatymo 4 str. 5 d. 4 p.), priimdama sprendimą asmenį ar šeimą įrašyti į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą <...> (Paramos būstui įstatymo 4 str. 5 d. 5 p.).

Įgyvendindama įstatymų leidėjo suteiktą diskreciją, vadovaudamasi VSI 16 str. 2 d. 31 p. ir 18 str. 1 d., Paramos būstui įstatymo 4 str. 5 d. 3 p. ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 15 str. 8 d., Kauno miesto savivaldybės taryba patvirtino Aprašą, kuris reglamentuoja Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių gyvenamųjų patalpų nuomos tvarką ir sąlygas (Aprašo 1 p.). Aprašas yra privalomas šeimoms ir asmenims, turintiems teisę į paramą būstui išsinuomoti, ir Savivaldybės institucijoms (Aprašo 2 p.).

Teisę į paramą socialiniam būstui išsinuomoti turi asmenys ir šeimos, atitinkantys Įstatymo 9 str. nurodytus reikalavimus (Aprašo 5 p.). Dėl paramos būstui išsinuomoti asmenys (kai kreipiasi šeima – vienas iš pilnamečių šeimos narių), kurie deklaruoja gyvenamąją vietą Kauno mieste ar yra įtraukti į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą Kauno mieste, kreipiasi į socialinio būsto paramos teikimo procedūrų vykdytoją (Aprašo 6 p.). Kreipdamiesi dėl įrašymo į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą (toliau – Sąrašas) asmenys ir šeimos socialinio būsto paramos teikimo procedūrų vykdytojui pateikia prašymą suteikti paramą būstui išsinuomoti (įrašyti į Sąrašą) ir užpildytą Ministerijos aprašo 6 priedą. Kartu su prašymu pateikia sąlygoms, nuo kurių priklauso teisė į paramą būstui išsinuomoti, nustatyti reikalingus dokumentus <...> (Aprašo 7 p.). Socialinio būsto paramos teikimo procedūrų vykdytojas, išnagrinėjęs gautą prašymą ir pateiktus dokumentus ir nustatęs asmens teisę į socialinio būsto nuomą, per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos įrašo asmenį į Sąrašą Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (SPIS) arba pateikia motyvuotą atsisakymą įrašyti į Sąrašą (Aprašo 14 p.). Sąrašas sudaromas pagal prašymo socialinio būsto paramos teikimo procedūrų vykdytojo užregistravimo datą ir laiką. Šis sąrašas tvarkomas Savivaldybės administracijos direktoriaus nustatyta tvarka (Aprašo 15 p.). Asmenys ir šeimos iš Sąrašo išbraukiami Įstatymo 16 str. 4 d. nustatyta tvarka. Apie sprendimą išbraukti iš Sąrašo asmenys ir šeimos raštu informuojami per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos pagal paskutinę žinomą pareiškėjo gyvenamąją vietą (Aprašo 26 p.).

Nagrinėjamu atveju byloje nėra ginčo dėl to, kad pareiškėjas atitinka Įstatymo 9 str. nustatytus reikalavimus ir turi teisę į paramą būstui išsinuomoti ir kad buvo įtrauktas į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąrašą. Byloje ginčas iš esmės kilo dėl atsakovės veiksmų teisėtumo, išbraukiant pareiškėją iš Sąrašo, pastarajam iki 2024-05-01 Turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka nepateikus Metinės gyventojų (šeimos) turto deklaracijos už 2023 metus.

Byloje taip pat nėra ginčo dėl to, kad pareiškėjas iki 2024-05-01 nepateikė Metinės gyventojų (šeimos) turto deklaracijos už 2023 metus Turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka, t. y. tinkamai neįvykdė Turto deklaravimo įstatyme numatytus reikalavimus deklaruoti turtą ir pajamas už praėjusius metus.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad turto neturi, ir savo nesutikimą su Skundžiamu sprendimu grindžia vieninteliu argumentu, kad apie pareigą deklaruoti turtą niekas pareiškėjui nepranešė. Visgi bylos duomenys tvirtina, kad KMSA Socialinės paramos skyriaus 2023-10-11 raštu Nr. 62-5-3104 „Dėl prašymo“ pareiškėjas buvo informuotas, ne tik apie tai, kad yra įtrauktas į Sąrašą, bet taip pat pareiškėjui buvo priminta, kad asmenys ir šeimos, įrašyti į Sąrašą, kasmet privalo Gyventojų turto deklaravimo

įstatyme numatyta tvarka deklaruoti turtą (įskaitant gautas pajamas). Taip pat pakartotinai informuotas, kad pagal Įstatymo 16 str. 4 d. 9 p. asmenys ir šeimos pasibaigus kalendoriniams metams, iki kitų metų gegužės 1 d., arba dėl svarbių priežasčių iki kitų metų birželio 1 d., nepateikę Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka (įskaitant gautas pajamas) deklaracijos iš Sąrašo išbraukiami (b. l. 26, 27). Todėl pareiškėjo argumentas, kad niekas pareiškėjo neinformavo apie pareigą kasmet Gyventojų turto deklaravimo įstatyme numatyta tvarka deklaruoti turtą (įskaitant gautas pajamas) yra nepagrįstas.

Kaip minėta, pagal PBII įstatymo 16 str. 4 d. vienas iš pagrindų, kuriam atsiradus asmenys ir šeimos iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo išbraukiami, yra atvejis, kai asmuo ar šeima, pasibaigus kalendoriniams metams, iki kitų metų gegužės 1 d., arba dėl įstatyme nurodytų svarbių priežasčių – iki kitų metų birželio 1 d. nepateikė turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijos Deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka.

Nagrinėjamu atveju pareiškėjas nustatytu terminu reikiamos deklaracijos nepateikė, todėl Komisija sprendžia, kad atsakovės Direktorius, vykdydamas jam PBII įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 9 punkte numatytą pareigą administruoti ginčo sąrašą, įvertindamas Nuomos tvarkos aprašo 26 punkto nuostatas turėjo teisinį ir faktinį pagrindą išbraukti Pareiškėją iš ginčo Sąrašo.

Komisija akcentuoja, kad kitaip elgtis atsakovė neturi ir teisinio pagrindo. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) yra išaiškinęs, kad viešojo administravimo subjektų, skirtingai nei privačių asmenų, veikloje taikomas principas - „viskas, kas aiškiai nėra leista, yra draudžiama“. Tad viešojo administravimo subjekto atlikti viešojo administravimo veiksmai, viršijant jam suteiktus įgaliojimus, taip pat ir individualių administracinių aktų leidimas, viršijant suteiktą kompetenciją, yra neteisėti (pvz., LVAT 2010 m. vasario 1 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A756-35/2010, 2012 m. gegužės nutartis administracinėje byloje Nr. A662-1356/2012, 2015 m. gruodžio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1217-602/2015).

Skundžiamas sprendimas yra grindžiamas nurodyta PBII įstatymo 16 str. 4 d. 9 p. įtvirtinta imperatyvia norma, kuri nenumato teisės atsakovei palikti ginčo sąrašą Pareiškėjo, kuris iki PBII įstatyme ir Deklaravimo įstatyme nustatyto termino (gegužės 1 d.) nepateikė VMI Turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijos. Atsižvelgiant į tai, Komisija konstatuoja, kad Skundžiamu sprendimu atsakovė visiškai teisėtai nusprendė Pareiškėją išbraukti iš Sąrašo ir neturėjo nei teisinio, nei faktinio pagrindo priimti kitokį sprendimą. Priimti kitokį sprendimą ir Pareiškėją palikti ginčo sąrašą atsakovė neturėjo teisės, nes tai būtų veikimas viršijant įstatymo suteiktus įgaliojimus („ultra vires“).

LVAT analogiškame ginče yra išaiškinęs, kad teisė būti asmenų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąrašą yra neatsiejama nuo pareigos PBII įstatymo nustatyta tvarka kasmet deklaruoti turtą (įskaitant ir gautas pajamas) už kalendorinius metus Turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka vykdymo, todėl neįvykdžius šios pareigos, netenkama PBII įstatyme nustatytos teisės, tačiau išlieka teisė prašyti vėl būti įrašytam į Sąrašą iš naujo, jei asmuo atitinka kriterijus ir reikalavimus po jo išbraukimo iš sąrašo (pvz., žr. LVAT 2019 m. spalio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1275-552/2019; 2019 m. lapkričio 6 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2008-756/2019).

Tai reiškia, kad teismų praktikoje pripažįstama, jog turto (įskaitant ir gautas pajamas) deklaravimo tvarkos pažeidimas savivaldybės administracijai yra imperatyvi sąlyga ir pareiga tokį pažeidimą padariusį asmenį išbraukti iš atitinkamo sąrašo.

Vertinant Skundžiamo sprendimo teisėtumą, be kita ko, Komisija privalo įvertinti, ar jis atitinka privalomuosius individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, nustatytus VAĮ 10 straipsnyje, t. y. ar individualus administracinis aktas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų nuostatomis, ar individualiame administraciniame akte aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos, nurodyta akto apskundimo tvarka. Pagal VAĮ 10 str. 5 d., administraciniame akte išdėstyto sprendimo motyvai turi būti nurodomi tokia apimtimi, kad besikreipiančiam subjektui konkrečiu individualiu atveju būtų aišku, kokia priimto sprendimo esmė, kokios faktinės aplinkybės ir teisės normos nulėmė šį sprendimą, kokius teisės aktuose numatytus veiksmus jis turėtų atlikti, ar į kokius subjektus turėtų kreiptis, kad galėtų įgyvendinti savo teisėtus interesus. Kai administraciniame akte tai nėra nurodyta, motyvai negali būti vertinami kaip pakankami, o pats administracinis aktas teisėtas ir pagrįstas.

Nagrinėjama atveju, Skundžiamo sprendimo pagrindimas, t. y. teisinis ir faktinis pagrindas nurodytas atskirame dokumente – Administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023-10-11 rašte Nr. 62-5-3104.

Būtent šiame rašte yra pateikta informacija apie priimtą Skundžiamą sprendimą, jo teisinį pagrindą – PBIĮ įstatymo 16 str. 4 d. 9 p., faktinį pagrindą – nes pagal VMĮ duomenų bazės deklaracijų sąrašo duomenimis pareiškėjas iki PBIĮ įstatyme nurodytos datos Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka nedeklaravo turimo turto (įskaitant ir pajamas).

Komisija pažymi, kad VAĮ nėra nustatyta, keliuose rašytiniuose dokumentuose turi būti išdėstytas individualaus administracinio akto pagrindimas (jo turinys) ir pats sprendimas dėl nustatytų ar suteiktų teisių, t. y. nereikalaujama, kad individualus administracinis aktas būtų surašytas vientisame dokumente. Viešojo administravimo funkcijas viešojo administravimo subjektas atlieka, nustatyta tvarka vykdydamas vidaus administravimo veiklą, kurią reglamentuoja įstatymai arba jų pagrindu priimti teisės aktai (nuostatai, statutai, veiklos (darbo) reglamentai, pareigybių aprašymai (pareiginės instrukcijos), vidaus tvarkos taisyklės). Šis teisinis reglamentavimas lemia, kad atitinkamo viešojo administravimo subjekto priimamų administracinių aktų formą, jų sudėtinės dalis ir pan. nustato šiuo viešojo administravimo subjektų vidaus administravimo veiklą reglamentuojantys įstatymai arba jų pagrindu priimti teisės aktai (žr., pvz., *LVAT 2009 m. balandžio 6 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A438-426/2009; kt.*). Todėl Komisija, tikrindama Skundžiamo sprendimo pagrįstumą ir teisėtumą, vertina kartu Skundžiamą sprendimą bei Administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023-10-11 raštą Nr. 62-5-3104.

Pažymėtina, jog priimtas Skundžiamas sprendimas (dalis dėl pareiškėjo) yra visiškai formalus. Jame nurodyta, kuo vadovaujantis priimtas Skundžiamas sprendimas, tačiau nenurodytos konkrečios teisės normos bei faktinis pagrindimas. Tačiau, kaip minėta, Administracijos Socialinės paramos skyrius 2023-10-11 rašte Nr. 62-5-3104. išsamiai išdėstė Skundžiamo sprendimo teisinį ir faktinį pagrindą. Todėl faktinių aplinkybių nenurodymas Skundžiamame sprendime šiuo konkrečiu atveju nelaikytinas VAĮ pažeidimu, sudarančiu pakankamą pagrindą jį panaikinti. Kompleksinė Skundžiamo sprendimo ir Administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023-10-11 rašto Nr. 62-5-3104 analizė negalėjo sukliudyti pareiškėjui suprasti ginčo teisės akto esmės, turinio, faktinių aplinkybių bei jų teisinio įvertinimo.

Pažymėtina, kad Paramos būstui įstatyme atsakovei nenustatyta pareiga informuoti pareiškėją apie jo prievolę Turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaruoti turtą (įskaitant gautas pajamas). Tokia pareiga atsakovei nustatyta tik tiems asmenims, kurie gauna paramą būstui išsinuomoti arba išperkamąją būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją (Paramos būstui įstatymo 4 str. 5 d. 2 p.).

Taigi, pareiškėjui iki 2024-05-01 nepateikus turto ir pajamų deklaracijos už 2023 metus, Kauno miesto savivaldybės administracijos direktorius, vykdydamas jam Paramos būstui įstatymo 16 str. 7 d. 9 p. numatytas pareigas, turėjo pagrindą išbraukti pareiškėją iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąrašo. Įvertinant nurodytas aplinkybes, tenkinti pareiškėjo prašymo jo nurodytais argumentais nėra pagrindo, todėl pareiškėjo skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 str., 20 str. 1 d. 1 p., 22 str., Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo S. V. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskūsti Regionų administracinio teismo Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Birutė Pranevičienė

Komisijos nariai

Daiva Bereikienė

Beata Labutytė